

Tlačová správa k štatutárnej výstave Slovenského technického múzea

ČARO BAKELITU

"BAKELIT STORY" – 100 rokov výroby bakelitu na Slovensku

Vernisáž: 20. 9. 2017 o 15.30 hod.

Usporiadatelia: STM Košice

Miesto konania: Slovenské technické múzeum, Hlavná 88, Košice

Významným podujatím v rámci **osláv 70. výročia vzniku Slovenského technického múzea** je sprístupnenie štatutárnej výstavy pod názvom **ČARO BAKELITU**. Zámerom výstavy je poukázať na široké využitie tejto prvej umelej hmoty nielen v priemysle, ale aj v domácnosti a v bežnom živote.

Zlatá éra bakelitu už patrí do minulosti, ale s výrobkami z tohto plastu je možné sa stretnúť i dnes. Tento rok uplynie 110 rokov, keď sa chemikovi belgického pôvodu **Leo Hendrikovi Baekelandovi (1863 – 1944)** podarilo pripraviť fenolformaldehydový polykondenzát (živicu), ktorá bola po ňom pomenovaná ako **bakelit**. Predstavuje prvý priemyselne vyrábaný syntetický polymér, ktorý stál na počiatku éry plastov. Jeho zavedenie do priemyselnej výroby vo svete, ako aj na Slovensku predstavovalo priekopnícky čin, ktorý významne ovplyvnil tempo materiálových a technických inovácií a rozvoj výroby plastov. Do histórie bakelitu prispel aj bratislavský **"Gummon, ako pobočný závod Továrne na kábele"**. V roku 1917 získal licenciu na jeho výrobu od nemeckej firmy Isolatoren Werke GmbH pod názvom Futurit.

Tieto skutočnosti boli podnetom a inšpiráciou k realizácii štatutárnej výstavy venovanej využitiu bakelitu. Vďaka vlastnostiam bakelitu: ľahkej tvarovateľnosti, dobrým izolačným vlastnostiam, odolnosti voči teplu, našiel tento plast široké uplatnenie od 20. rokov 20. storočia. S ohľadom na profiláciu Slovenského technického múzea je zámerom na výstave prezentovať nosné oblasti aplikácie bakelitu, najmä z odborov elektrotechniky, strojárstva, fotografickej techniky a výroby spotrebného tovaru. **Výstava prezentuje okolo 300 exponátov československej i zahraničnej proveniencie, prevažne zbierkových predmetov Slovenského technického múzea, ale aj predmetov z kolekcii súkromných zberateľov.** Okrem pestrej a bohatej škály najrôznejších bakelitových predmetov (rádiá, telefóny, fotoaparáty, vysávače, hračky a ďalšie) poukáže aj na **tvarový a štýlový vývoj v dizajne predmetov 20. storočia**. Elegantné výrobky z bakelitu sú dnes pre svoj osobitý dizajn a historický význam často vyhľadávanými zberateľskými predmetmi.

Autorom výstavy je Ing. Ladislav Klíma, kurátor zbierok Priemyselný dizajn a Fotografická technika a vedúci Oddelenia dejín vedy, výroby a techniky II. v Slovenskom technickom múzeu. Odborne na výstave spolupracovali Mgr. Pavel Habáň, Ing. Jozef Roman a Viera Tillová, kurátori zbierok v správe STM.

<http://www.stm-ke.sk/index.php/sk/program-2/pripravujeme>